

SZEGEDI HAVI BOLDOGASSZON

URBAN

A SZEGEDI ALSÓVÁROSI R. KAT.
EGYHÁZKÖZSÉG HIVATALOS LAPJA
FELTÖLTŐ SZERKESZTŐ: P. SCHNEIDER VANCEL

KALENDÁRIUM

AUGUSZTUS HÓ

1. **Hétfő.** Vasas Szent Péter.
2. **Kedd.** Lig. Szt. Alfonz. Porciunkula bucsu. Reggel 6 óraker szentmise a III. Rend szándékára. Alatta közös szentáldozás. 9 óraker szentbeszéd, utána ünnepi nagymise. Mise után a vidékiek beöltözése, pápai áldás. 10 óraker szent Antal-mise. Este 6 óraker szentbeszéd, szent Antal-ájtatosság. 8-ik kedd.
3. **Szerda.** István vt. Délután 3 óraker szegénygondozó gyűlés.
4. **Csütörtök.** Domonkos hv. Este 6 óraker szentbeszéd. Kis Szent Teréz-ájtatosság.
5. **Péntek.** Havi Boldogasszony ünnepe. Templom-búcsú. Reggel 4 órától csendes szentmisék, 9 óraker ünnepi körmenet. Utána nagymise és szentbeszéd a templomban és a templom előtt. 11 óraker szentmise lesz a templom előtt. Délután 3 óraker Vesperás. Este 6 óraker szentbeszéd és litánia.
6. **Szombat.** Urunk színváltozása. Délután 3 óraker litánia.
7. **Vasárnap.** Első vasárnap. Egész nap Szentségimádás. Ünnepi rend. Este 6 óraker szentbeszéd és Szentségbetétel.
8. **Hétfő.** Cirjék vt. Délután 2 órától ostyasütés a III. rendi otthonban.
9. **Kedd.** Román. Dél előtt 10 óraker szent Antal-mise. Este 6 óraker szentbeszéd, szent Antal-ájtatosság. 9-ik kedd.
10. **Szerda.** Lőrinc vt.
11. **Csütörtök.** Zsuzsanna vt. Este 6 óraker Kis Szent Teréz-ájtatosság.
12. **Péntek.** Klára szűz. A III. rendieknek a 6 óraker szentmise alatt közös szentáldozás, általános feloldozás. Délután 2 órától ostyasütés a III. rendi otthonban.
13. **Szombat.** Ipoly és Kassián. Délután 3 óraker litánia.
14. **Vasárnap.** Ünnepi rend. Reggel 6 óraker énekes szentmise a Rózsafüzér szándékára. Délután 3 óraker litánia. Litánia után a Fehérlányok gyűlése.
15. **Hétfő.** Nagyboldogasszony ünnepe. Ünnepi rend. Reggel a 6 óraker szentmise alatt a III. rendieknek közös szentáldozás, általános feloldozás.
16. **Kedd.** Joákim hv. Reggel 6 óraker szentmise a Rózsafüzér Társulat megholtjaiért. Dél előtt 10 óraker Szent Antal-mise. Este 6 óraker szentbeszéd és Szent Antal-ájtatosság. Első kedd.
17. **Szerda.** Jácint hv. Délután 2 órától ostyasütés a III. rendi otthonban.
18. **Csütörtök.** Ilona császárné. Este 6 óraker Kis Szent Teréz-ájtatosság.
19. **Péntek.** Lajos püspök. Délután 2 órától ostyasütés a III. rendi otthonban.
20. **Szombat.** Szent István király. Ünnepi rend. Délután 3 óraker litánia.
21. **Vasárnap.** Ünnepi rend. Reggel 6 óraker énekes szentmise a III. rend szándékára. Közös szentáldozás, szentmise után általános feloldozás. Délután 2 óraker eökljárói értekezlet. 3 óraker litánia, utána III. rendi gyűlés.
22. **Hétfő.** Timót vt. Reggel 6 óraker szentmise a III. rend megholtjaiért. Közös szentáldozás, szentmise után általános feloldozás. Délután 2 órától ostyasütés a III. rendi otthonban.
23. **Kedd.** Ben. Fülöp hv. Dél előtt 10 óraker Szent Antal-mise. Este 6 óraker szentbeszéd és Szent Antal-ájtatosság. 2-ik kedd.
24. **Szerda.** Bertalan apost.
25. **Csütörtök.** Lajos király. Reggel 6 óraker szentmise a III. rend szándékára. Közös szentáldozás, szentmise után általános feloldozás. Este 6 óraker Kis Szent Teréz-ájtatosság.

URBÁN

SZEGEDI HAVI BOLDOGASSZONY

Felelős szerkesztő:
P. Schneider Vencel plébános
Segéd-szerkesztő:
P. Inklovics Reginald segédlelkész
Főmunkatárs:
Komarek Imre kántor

MEGJELENIK HAVONTA
Előfizetés 1 évre 2 pengő
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Szeged-Alsóvárosi Plébánia hivatal
TELEFON 11-37

Építsük fel a lelkünk templomát!

A jámbor öreg patricius házaspár buzgón kereste, kutatta, hogy mi az Isten akarata? Mi nagyot tehetnének életükben? A Szűz Anya a rekkenő nyári hőségben havat adott biztos jelül, hogy az az Isten akarata, hogy építsenek templomot azon a helyen, ahol a havat találják.

A duszgazdag főnemes (patricius) házaspár egész lelküket s minden képességüket belefektetve, fel is építették a templomot, amely ma Rómában a nyolcvan Mária-templom között nemcsak a legelső, de egyszersmind a legnagyobb is...

Testvéreim! Szűz Mária a kegyelem anyja. Nekünk is hullat havat az égből; a kegyelmek hófehér tiszta havát, hogy építsük fel bennünk Isten szent templomát. Ez az Isten akarata és a legszükségesebb...

De hogyan tehetjük ezt? Erre maga Krisztus jelel meg imígyen:

»Iia valaki szeret engem, az én beszédemet megtartja és Atyám is szeretni fogja őt és hozzája megyünk és lakóhelyet szerzünk nála. (Ján. 14., 23.)

Testvér! Akarsz ünnepet lelkednek, nagy, szent ünnepet Havi Boldogasszony napján? Építsd fel magadban Isten templomát!...

Hol vagy István király?...

Gyászos öltözetben térdel le a nemzet és könyörög. Könyörög, mert könny és nyomor közt küzd a magyar. Küzd! Remél! Könyörög!

Hol vagy István király?...

Egy évezred kódén, rettenetes viharok által felkorbácsolt fellegeken át tündöklük a Nagy, a Szent Király glóriás alakja. Soha, soha nem volt nagyobb szüksége a magyar nemzetnek arra, hogy a Szent Király glóriája aranyozza be gyötrő életét, mint most. A Nagy, a Szent Király e magyar föld, e kicsiny magyar világ kimeríthetetlen, kifogyhatatlan napja... Nap, mely ontja fényét idők tengerén keresztül és e fény az idők távlatában mindinkább ragyog, mindinkább tündöklük.

Szent volt ő, mint ember; nagy volt ő, mint uralkodó, államaikotó, de legnagyobb volt abban, hogy felismerte azt az utat, amelyen egy nemzetnek haladnia kell. Letért a pogányság féktelen, céltalan útjáról és követte a göröngyös krisztusi utat... És meghajolt minden magyar fő a Nagy Király előtt, a keresztvíz jelével ihletett magyar fők és követték őt azon az uton, amelyen a nemzet megtett ezer esztendő és amelyen halad most is az új évezred felé.

Halad, mert Mária országa kivirágzott és kivirágzik, bármily vihar tiporjon rajta keresztül. Hiszen a Nagy Király Szent Jobbja emelte ég felé a pápa által ajándékozott Szent Koronát; a Nagy Király ajka rebegte el a felajánló imát és a Szent Szűz keblére ölelte e hazát, mint kedves gyermekét. És anyai szeretete oly sokszor segített és segített most is a magyar nemzetet.

Nem az az igazi szeretet, mely testi jólétet, boldogságot osztogat, hanem az, mely a lelki kétségbeesésből kiemel, a lelki tévelygésből kivezet. A föld minden kincsével elhalmozott, jólétben tobzódó, de lelkileg beteg, erényekben szűkölködő ember a legboldogtalanabb, míg a kincsekben talán szegény, jólétet nélkülöző, de tiszta lelkű, erényekben gazdag ember könnyen felejtí a testi megpróbáltatásokat és boldog; boldog, mert Krisztus lakik lelke otthonában, szívében.

Ez a Nagy Király művének koronája, mert Krisztust ő helyezte a nemzet szívébe és a Szent Szűz az ő imájára ölelte keblére a nemzetet. Bármily sors, megpróbáltatás köszöntött a magyarra, a nemzet megküzdött ellenséggel, nyomorral, gondnal, bajjal, hordott török igát századokon át, de megmentette az, hogy lelke nem tört meg, kétségbeesést nem ismert, mért szívébe ültette Krisztust és bízott égi Pátrónájában.

Ezért rebegi a nemzet: Hol vagy István király?... A magyar történet e legsötétebb napjaiban, mint a sötét éjben bolyongó vándor, keressük a fényt, mely kivezessen bennünket a nyomor, a szenvedések útvesztőjéből. És a fény, a kifogyhatatlan nap feltűnik az évezred keleti égboltján. Krisztus pedig él, még jobban él a magyar szívekben, míg Mária szeretettel fordul gyermekeihez és segít, áldó keze magához ölel...

Ne zokogj, ne panaszkodj magyar, hanem keresd és kövesd a Vezért: Hol vagy István király?...

(— Kire. —)

Szent Katalin, Szeged védszentje

A régi városi élet vallásos volt s a hitélethez hozzá tartozott az is, hogy az egyes városok, valamelyik szentet, mint városuk védőjét tisztelték s hozzá fohászokodva kérték, védje meg a várost tüztől, víztől, elemi csapásoktól, járványoktól — s imájukat, esdeklésüket pártolóan tolmácsolja az Isten előtt. Szeged város multjából több szent tisztelete maradt reánk, de városvédő szent csak egy volt, alexandriai szent Katalin martir és szűz, akinek emléknapját november 25-én ünnepli az egyház.

Ma már Szeged város közönsége nem emlékezik arra, hogy szent Katalint védőszentként tisztelte a város és emléknapja nemcsak egyházi, hanem városi ünnep is volt. E napot a Szent Dömötör templomban ünnepelte a város. A nagymisén nemcsak a város tanácsa jelent meg, hanem a katonai parancsnok, állami hivatalok vezetői, az iparos céhek zászlós kiküldöttei és a gimnázium növendékei. A mise alatt a város korális zenekara muzsikált és énekelt, a templom előtt mozsarak dörögtek. A mise alatti szentbeszéd tárgya a védőszent volt, amely után a gimnázisták többször iskolai drámajátékot mutattak be.

Szent Katalint, Dedek Crescentius (Szentek Élete, II. k. 399. o.) szerint a fiatal leányok, növendékek, a keresztény bölcselők, szónokok, molnárok, kerékgyártók, közszerűsök, fonónok, fo'tozónok, jegyzők, posztókereskedők, borbélyok, ó'om-művesek, vargák, tímárok, bőrkészítők és lenkereskedők védőszentjeként tisztelték. Bizonyos, hogy valamely szegedi iparos céh, a többi céh közül a legerősebb ápolta Szent Katalin tiszteletét Szegeden oly nagy mértékben, hogy

végül általános kívánságul a város őt választotta védő szentjéül. A felsorolt iparágak közül legvalószínűbbnek az látszik, hogy a kerékgyártók, illetve bognárok voltak a szent tiszteletének szegedi terjesztői és népszerűsítői. A szegedi nép már a középkorban fuvarozással foglalkozott s ez tette lehetővé, a bognárok számának szaporodását, tekintélyre vergődését.

Aki kételkednék abban, hogy Katalin valóban Szeged választott és tisztelt védszentje volt, annak számtalan bizonyosságot mutathatunk a város régi tanácsi jegyzőkönyveiből s különösen a piaristák — egykori palánki parochusok — hiteles feljegyzéseiből. 1742-ben jelent meg Deményi (Damiani) László kegyesrendi atya »Orationes« című latin beszédgyűjteménye, amelyben közli az 1735. évben Szegeden mondott egyik beszédjét. Ebben találhatók e sorok: »szent Katalin ünnepi évfordulója, kit e város védnökéül tisztel...« kinek emléknapján »őseink szokása és rendelete szerint beszédet tartani« szoktak. Demény írt is egy költeményt »szent Katalin haláláról«, melyet 1734-ben egy tanulóknak kellett volna elszavalnia és bár »szent Katalin napja előtti napon próbát tartott«, az ifjú másnap mégis csak belesült a mondókába. 1744-ben *Sponsabo te mihi in fide. De Sancta Catharina Virgine et Martyre*, azaz »Szent Katalin szűz és vértanúról, vagy eljegyezlek a hitben« címen rendeztek a piaristák drámajátékot. 1756-ban az elkésett (máskor április 24-én Szent György napján tartott) városi tisztujtást Szent Katalin napján ejtette meg a város, amely díszes alkalommal ünnepségeket rendeztek a gimnáziumban.

Szent Katalin tiszteletét vissza kell állítani Szegedre: s kötelessége ez nemcsak a katolikus testvéreknek, hanem a város minden polgárának. A város védőszentjéül választotta szent Katalint, s ez a választás örökös, azt nem lehet megsemmisíteni s a mult bűnös felelősségét nekünk jóvátenni kötelességünk. A város nemes szivü polgármestere készséggel járult hozzá, hogy már 1932. november 25-én felújítsuk a régi városvédő szent tiszteletét, püspökünk pedig, mindany-

nyunk gondos, szerető atyja, megengedte, hogy Szent Katalin emléknapját ez évben a Havi Boldogasszony templomban, a ferencrendi szerzeteskolostor rendezze meg.

Reméljük, hogy ez az ünnepest hitben és szeretetben közelebb hozza egymáshoz a sziveket és az emlékünnepest felújításával kiengeszteljük Szeged e hanyagolt védőszentjének nemes, pártfogó szivét.

(Szeged védőszentjének életrajzát szeptemberi számunkban ismertetjük.) — idő —

A szegedi kolostor, a történelem tükrében

Közlő: Dr. Lugosi Döme szegedi ügyvéd.

A »Havi Boldogasszony« már több alkalommal foglalkozott a szegedi kolostor múltjával s minden alkalommal a közönség érdeklődését csak fokozták e közlemények. Valóban érdemes is foglalkozni a ferencrendi atyák szegedi klostromának múltjával, mert ebben visszatükröződik a magyar történelem, s fáklyaként világítja be Szeged város múltját is.

Híres-neves történelemtudósok foglalkoztak a legújabb korban is a szegedi kolostorral, s egy-egy újabban felkutatott adattal egészítették ki az addig ismert adatokat. Célunk az, hogy folytatásonként az összes idevágó munkák adatait megismertessük, s ezáltal lehetővé tegyük azt, hogy egy helyen, mintegy levéltárban, rátaláljon valamennyi ismert adata az, aki a szegedi kolostor történetét részletesen akarja megírni.

Az első mű, amelynek adatait ismertettük, a magyar egyháztörténelem egyik legszebb és legnagyobb munkája. Teljes könyv alcíme ez:

I.

Szent Ferenc rendjének története Magyarországon 1711-ig. A Forster—Scitovszky díjjal jutalmazott pályamunka. Irta: dr. Karácsonyi János, a Magyar Tud. Akadémia rendes tagja. Kiadva: dr. Várady L. Árpád kalocsai és bácsi érsek támogatásával. I. és II. kötet. Alapár 25 korona. I. kötet Budapest 1923. A Magyar Tud. Akadémia kiadása, a II. kötet Budapest, 1924.

A mű I. kötete foglalkozik »A marianus kolostorok történeté«-vel, s a 270. oldaltól kezdve ír Szegedről:

»A magyar alföld e nagy városában bizonyára hamar megtelepedtek Szent Ferenc fiai, de biztos adatunk

róla nincs. A török uralom bekövetkezése után következett 1587-iki és 1629-iki följegyzések megbízhatatlanok. Az egyik szerint 1305-ben a hívek a' amizsnájából építettek volna itt házat és később az ifjabb Erzsébet királyné, I. Lajos neje, ékesítette volna fel. A másik szerint 1301-ben építették és egyháza a Havi Boldogasszony tiszteletére volt avatva. Az első híradás nem jó, mert Szeged sohasem volt királynéi város és így nem lehetett I. Lajos nejéé sem, a második híradás szerzője pedig összetéveszti a régi mariánus kolostort a később, 1490 után keletkezett salvatoriánus kolostorral, mert ennek egyháza van a Havi Boldogasszony tiszteletére avatva.

Az bizonyos, hogy 1316-ban a szegedi kolostor már meg volt és a fejeérvári őrséghez tartozott. Később azonban a bácsi őrséghez csatolták. Templomát 1433-ban Bertranon de la Brocquiere francia utazó nagyon szépnek találta, pedig ő sokat látott, sokat tapasztalt. Jelen volt az utazó az akkor tartott istentiszteleten is, de azt egy kicsit magyarosnak ítélte. Tehát a szentbeszédet és egyházi énekeket magyarul mondták benne.

1329-ben Zólyomi Dancs, Szeged akkori fő' desura segítségével itt tartották meg a ferencendüek a közgyűlést. Mátyás király korában kétszer, 1471-ben és 1481-ben gyűltek össze a kolostorban közgyűlésre. Sőt még 1536-ban is, mivel a provinciális Miklai Mátyás meghalt, Zákány István, a híres szegedi bíró ajánlott fel annyi alamizsnát a mariánus ferencendüeknek, hogy még egyszer összegyűlhetnek a szegedi kolostorban és ott választották meg Debreceni Pétert provinciálisuknak.

Előzőleg 1531-ben a szegedi guardián jelen volt a székesfejeérvári gyűlésen és itt rábízták a be-

tegek gondozását is. *1538-ban pedig Kanóczfalvy Ferencet rendelte ide a közgyűlés guardiánnak, Német Gergelyt hitszónoknak, Kamonczy Mátét a későbbi jegyzőt énekesnek.*

Nagyon nehezükre esett a szegedi maránus ferencendüeknek, hogy a salvatoriánusok Szegeden az alsóvárosban új kolostort akartak építeni. Sok veszekedés, gyalázás történt e miatt a két testvérszerzet közt. 1495-ben Várdi Péter bács-kalocsai érsek s egyszersmind a mariánusok pártfogója és Bakócz Tamás egi püspök a salvatoriánusok pártfogója úgy egyezteték össze őket, hogy a mariánusok megengedték a salvatoriánusoknak az új kolostorban való lakást, de kikötötték, hogy ebből az ő egyházukra semmi kár ne háramoljék és minden ellenmondás nélkül lehessen nekik továbbra is alamizsnát kérni.

A mariánusok kolostora a kerített városban, az ugynevezett Palánkban volt. Már 1526-ban nagyon megromlott e kolostor épülete, mert a Pest felől visszavonuló török hadak elől a szegediek részben ide menekültek s itt próbálták életüket, vagyonukat megmenteni. De szeptember 29-én reggeltől estig tartó harc után a török a várost bevette, az életben maradt lakosokat foglyul ejtette és a kolostort a várossal együtt elégette. 1541-ben pedig a török a mariánusoktól a kolostort végleg elvette.«

Karácsonyi János eme közleményei sem vonatkoznak szorosán a szegedi kolostorra, de mint *előzmények*, rendkívül fontos adatokat tartalmaznak. A ferencendi szerzetnek akkor két ága volt Magyarországon: 1. a mariánusok, mely kevésbé szigorú rendi szabályok szerint működött és 2. a salvatoriánusok, vagy observansok, melyhez a

mi kolostorunk is tartozott, s melynek szigorú rendi szabályai szerint élő szerzetesek nagyobb erő kifejtést és nagyobb hatást tudtak elérni a hitélet terén. A két szerzeteságazat közötti belső viszálykodások sokáig elhúzódtak, de végül is a salvatoriánusok győztek s ezek vétették meg a szegedi kolostor és ezáltal a középkori hitélet alapját Szegeden. Erről számol be Karácsonyi a II. kötet 160. oldalától »A salvatoriánus kolostorokról írva.

»Tulajdonképpen már 1444-ben

le kellett volna telepedniök, a szigorú ferencrendűeknek Szegeden, mert a pápai követ ez év elején nekik ítélte oda a mariánusok itt levő kolostorát. De közbejött a törökök ellen indított háború. Várnánál a király és a pápai követ elesett, rettenetes egyéb bajok vonták magukra az emberek figyelmét. Így a mariánusok egy kis időhöz jutottak s meg tudták magukat védelmezni régi kolostoruk birtokában s az soha sem jutott a salvatoriánusok kezére. (Folytatjuk.)

A káromkodóknak.

A tanító behívatta X. gazdaembert. Panasza volt a fiára, hogy addig vert egy másik fiút, míg annak eleredt az orra vére.

A bűnöst előhívták és az apa megkérdezte:

— Igaz-e, hogy úgy elverted a társad?

Az előállított gyerek azonban nem ijedt meg. Fölvágta a fejét szembenézett a vallatókkal s így felelt, mint aki tudja, hogy részén az igazság:

— Igenis, megvertem. De azért, mert csúnya szót mondott az édesanyámra.

Az apa arca elkomorodott.

— Ugy? Akkor, fiam, jól tetted, hogy elpüfölted azt a kölyköt. Tanító úr, így már nem érdemel büntetést a fiam.

A tanító bólintott:

— Elengedem a büntetést, ha így áll a dolog, mert az a fiú, aki az édesanyját szidta, nagyobb bű-

nős volt. De magával, barátom, négy szemközt akarok beszélni.

Kihívta az apát a folyosóra.

— Azt mondja, hogy a fia helyesen járt el. Igaz-e?

— Igaz hát. Ne engedjen csúf szót mondani az édesanyjára.

— Helyes. De akkor ezen igazság szerint kedves barátom, magát is véresre kellene veretnem. Mert maga szidta az én édesanyjamat.

A gazda elámúlt:

— Én?... Mi jut eszébe a tanító urnak?

— A múltkor, amikor nem akart a lova menni, hallottam, amint csúf szidta Jézus és Mária nevét. Mária az én égi Anyám és Jézus anyám is több: az én Istenem. Hogy merete őket szidalmazni? Ha a maga fia joggal verte el a másik fiút, nem volna nekünk, hívő keresztényeknek jogunk összeállani és véresre verni a káromkodókat?

Az ember elámúlt, a tanító folytatta:

— Mi nem tesszük meg, mert Is-

ten maga fogja megtenni. Ha a maga kis kölyök fia nem türte büntetlenül, hogy szidják az anyját, Jézus Krisztus sem fogja büntetlenül tűrni, hogy piszkos ajkukkal édesanyánk s mennyei Atyánk nevét szidalmazzák a káromkodók. Remegjen hát az Isten verésétől!

A tanító igazat mondott. Gondolkozzanak rajta, akik szitkozódni és káromkodni szoktak.

Két ellentétes világnézetű vitéz

A világháborúban történt, hogy N. városból a harcmezőre induló félben volt egy zászlóalj. Parancsnoka hitetlen volt, egyik hadnagy istenfelő Mária-levente. Kissé megkésett ez, amikor indulófélben volt a menet a pályaudvarra. A parancsnok keményen rászólt, amikor nála tisztelgett:

— Bizonyára megint a térdét koptatta hiábavalóan búcsúzóra ralmi Mária-kegykép előtt.

A szörnyű téli Kárpát-rontra érkeztek. Rettenetes mézszárlást vitt végbe köztük a muszka pergőtűz. Sokan kerültek a kórházba. Mária-levente hadnagyunk ép bőrrel került ki a halál torkából s meglátogatta a kórházban bajtársait. A többi közt ott feküdt súlyos sebesülten a parancsnokuk is. Ezt is felkeresi. Szégyenkezve felemeli előtte a takarót, térdig mindkét lábát leoperálták, golyó járta át azokat s meg is fagytak. Nem koptatta azokat égi

Anyánk oltára előtt, oltalmat kérve a Szűzanyától.

A rossznyelvűek bűnhődése régente.

Elzászban, Mühlhausen városának múzeumában őrzik a középkortól a 18. század végéig dívó igen érzékeny népies büntetés eszközeit a rossznyelvűeknek. Hárpia-álarc salangos vörös, hosszú nyelvvel; a nyakon ökölnyi vastag betűkkel ez a felirat olvasható: »Becsületrabló ördögi bestia«. A rajtakapott rossznyelvű megszóló s rágalmazó fejére húzták e büntető jelvényt és két börtönőr kíséretében kellett a nyelvveskedő gonosztevőnek végigvonulnia az egész városban. Előtte két dudás éktelen lármával csöditette ki a házakból a kíváncsi népet. Majd a kisbíró több helyen a szerencsétlen nevét s gaztettét kidobolta. Végül a megbántottak házába vitték, s ott nyilvánosan kellett bocsánatot kérnie s rágalmait visszavonnia a pletykahősnek. Persze, így elment a kedvük nekik és cimboráiknak is a további ördögi kerepléstől. A krónikás megjegyzi: »Nagyon jól bevált a kipellengérezés e hathatós orvossága. Ritka, mint a fehér holló, nálunk a szájhős.« Bárcsak törvényesen meghonosítanák korunkban is azt a hathatós irtószert. Hamar vége lenne a sok perpatvarnak, de még a párbajmániának is! (Katholische Warte, XII. Jahrg., 365.)

Minden alsóvárosi kath. család asztalán ott legyen a

Szegedi Havi Boldogasszony

Ismerőseinket igyekezzük rávenni, hogy rendeljék meg. Születésnap, névnap ajándékol mi is előfizethetünk számukra.

Előfizetés egy évre 2 pengő

PLÉBÁNIAI HIREK

A székház bokrétaünnepélye. Julius 2-án tartották meg a székház bokrétaünnepélyét. A szokásos kezeket közt lefolyt ünnepélyen, amelyen az egyházközség vezetősége is megjelent, az építést vezető pallér köszöntötte az egyházközséget és megköszönte a munkások nevében, hogy az egyházközség a székház építésével munkaalkalmat teremtett. Az épülő székházban lezajlott ünnepély után az egyházközség vezetősége megvendégelte a munkásokat. Ekkor P. Schneider Vencél egyházi, vitéz Varga Antal világi elnök, Benkő János gondnok és Deák János szólottak a munkásokhoz Isten, hazaszeretetre és a munka megbecsülésére buzdítva őket. Kiss István építész és Máder Dániel mérnök, valamint a munkások szószólója, hálájukat és köszönetüket fejezték ki az egyházközség, illetve Alsóváros közönségének. Az épület tető alá hozásával az egyházközség végrehajtotta az eddig tervezett munkálato-
kat. Rövidesen folytatják az építkezést és sor kerül a belső berendezés elkészítésére is, hogy minél hamarabb átadható legyen a székház rendeltetésének.

Porciunkula búcsú elnyerhető templomunkban augusztus hó elsején déli 12 órától 2-án éjfélig. A teljes búcsú elnyerésének feltételei: szentgyónás, szentáldozás és a Pápa Öszentsége szándékára ima (6 Mi-
atyánk, 6 Üdvözlég, 6 Dicsőség). Ez a búcsú a megholtakra is alkalmazható. Használjuk fel a jó Isten ezen különös kegyelmét, melyet Szt.

Ferenc Atyánk érdemelt ki minden időkre Porciunkula kápolnájában. Eredetileg a porciunkula búcsú csak a Porciunkula kápolnában volt elnyerhető. Azóta már az Anyaszent-
egyház e búcsúkegyelmét a világ összes ferencrendi templomaira kiterjesztette.

Havi Boldogasszony napja. Augusztus hó 5-iké Szeged városának fogadalmi ünnepe, A'sóvárosnak pedig a búcsú napja. — Szeged népe mindenkor nagy fénnel ünnepelte meg ezt a napot. Igyekezünk most is méltóan ünnepelni templomunk és egyben városunk védasszonyát, a Boldogságos Szüz Máriát, mert a mai nehéz és szomorú időktől csak az Ő segítségével szabadulhatunk meg.

Áthelyezések. A Mátraverebély — Szentkúton tartott rendtartományi gyűlés rendelkezése alapján Szegedről Pécsre nyert beosztást P. Tamás Krizánt. Egy éve tartózkodik Szegeden és ez alatt az idő alatt nemcsak a Rózsafüzértársulat és a Fehérlányok Egyesülete tagjainak — kiknek igazgatójuk volt — a szeretetét nyerte meg, hanem közvetlenségével és készségével minden hívő szeretetét kiérdemelte. Miután pedig a rendtartományi gyűlés rendelkezése folytán Pécsre került plébánosnak a legőszintébb szívvel mon-
dunk búcsú üdvözlötet. — Imádkozzunk azért, hogy munkálkodásával a jó Isten áldását árássa a pécsi hívekre is. Szegedre nyertek

beosztást P. Oberten Odilo, mint hitoktató és ő lett a Rózsafüzértársulat és a Fehérlányok egyesületének az igazgatója is, valamint P. Vella Dezső és P. Inklovits Regalát, mint segédlelkészek. Őszinte szívvel köszöntjük a hozzánk érkezőket és a jó Isten áldását kívánjuk és kérjük működésükre.

A szentkúti zárandoklat. A szokásos évi zárandoklat a Félegyháza melletti Szentkútra július hó 17-én volt plébániánkról. A mintegy 300 főnyi zárandoksereg reggel a 6 órai szentmise után indult P. Vénn Jakab házfőnök és P. Vencel plébános vezetésével Szentkútra, hol a megérkezés után P. Vencel mondott szentbeszédet, melyben kérte a zárandoklat tagjait, hogy imádkozzanak a szentkúti Szűzanyához, hogy minél előbb adja vissza édes Hazánknak a régi szegediek legkedvesebb búcsújáróhelyét, Mária-Radnát. A szentbeszéd után P. Vénn Jakab házfőnök atya mondott ünnepeles nagymisét a kápolnában. Délután 4 órakor litánia előtt P. Vénn J. házfőnök atya tartott szt. beszédet, melyben különösképpen ajánlotta a skapuláré felvételét. 7 órakor, a kegyhelytől való búcsúzás után indultak vissza és este fél 11-kor érkeztek haza a zárandokok és az állomás előtt várakozókkal együtt felejthetetlen szépségű gertyáskörmenettel vonultak be templomunkba, ahol P. Vencel plébános rövid hálaadást tartott. A hálaadás után bejelentette, hogy a román megszállás alatt levő lugosi magyaroktól levelet kapott, melyben

azt kéri, hogy a radnai kegyhelyen a szegedi hívek adományából épített Szent István kápolnát adja át nekik, mert a kápolna — miután a megszállás óta nem járnak a szegediek Mária-Radnára — nagyon elhanyagolt állapotban van. Ő azonban — és reméli, hogy minden szegedi hívő katolikus így gondolkodik — nem mondott le a kápolnáról, hanem szabadságát ott töltve, rendbe hozatja a szegediek kápolnáját. A szükséges összeget gyűjtés útján szerzi meg. Beszéde végétével kérte a híveket, hogy ezen célra mindenki adakozzon, aki csak teheti. Bármely csekély összeget is elfogad a plébánia hivatal. Ezuton is felhívjuk kedves olvasóinkat az adakozásra. A radnai Szűzanya egészen biztos, hogy megfizet érte.

Szentmisék a plébániákhoz tartozó telepeken. Augusztus hó 7-én Szentmihályteleken és Kecskéstelepen; — továbbá 14-én Szentmihályteleken és a Klebelsberg-telepen, 15-én Kecskéstelepen, 20-án Szentmihályteleken és Klebelsbergtelepen, 21-én Szentmihályteleken és Kecskés-telepen, 28-án Szentmihályteleken és Klebelsberg-telepen lesz szentmise.

Zarandoklat Mária-Gyüdre. Augusztus hó 29-én, hétfőn reggel indul a szokásos évi zárandoklat a Baranya megyei kedves kegyhelyre, Mária-Gyüdre. A zárandoklat pontos programja plakátokon lesz közzéve.

VILÁGEGYHÁZ

Lengyelország fogadalmi templomot épít. A lengyel kormány elhatározta, hogy Varsóban díszes fogadalmi templomot építtet Lengyelország felszabadulása emlékére. A templomot az isteni gondviselésről nevezik el és kriptájában az ország nagy embereit fogják eltemetni.

Katholikusok a világbékéért. A francia katolikusok 54 szövetségüket nevében köpiratot szerkesztettek »A francia katolikusok akarják a világbékét« címen. Feleletül a német katolikusok 26 szervezete. »A német katolikusok is akarják a világbékét« című kiáltványt adott ki, melyben felhívják a francia katolikusokat, hogy vállalva küzdjenek XV. Benedek elyeiért, a kölcsönös és szimultán leszerelésért.

Kis Szent Teréz-kultusz Németországban. A mainzi püspök érdekes részletet közöl Őszentségénél kapott audienciájáról. A Pápa Őszentsége megkérdezte: »Tisztelik-e Kis szt. Terézt Németországban is?« Nagy örömet szereztem a Szentatyának — írja a püspök, — amikor elmondtam, hogy nincs Németországnak egy temploma sem, ahol legalább egy képe ne volna a kis szentnek. Olaszország és Németország között e tekintetben nincs semmi különbség.

A Katolikus Misszió és XI. Pius pápa. A múlt hónapban volt a misszióházak főnökeinek közgyűlése Rómában. Mintegy kétszázan vettek részt. A pápai fogadtatáson Salotti érsek, a missziónáriusok elnöke, elmondotta hódolati beszédében, hogy tíz év alatt misszióra 69 millió líra kiadása volt a világ minden tájában létező missziós társulatoknak. XI. Pius pápasága alatt 4000 új misszió-

ónárius ment ki a missziós telepekre 1922-ben 2670 bennszülött missziónárius volt, 1932-ben már 4000, akik 325 missziós vidéken működnek. Tíz év alatt 123 új missziótelep keletkezett. 1922-ben a katolikus megtérítettjeinek száma 9 millió volt, ez évben 15 millióra emelkedett. A pápa beszéd közben elmondta, hogy a világháború alatt egy főhadvezér panaszkodott neki, hogy kétségbeesés gyöttri őt többször, ha hadisegítség nem áll rendelkezésére. Mi ne féltsük a missziókat, Isten a mi Főhadvezérünk. Aki mindig küld kellő segítséget a missziók céljaira.

Szabadkőművesből szerzetes. Február 15-én meghalt Innsbruckban Favreau Alfonz. Protestáns volt, a magdeburgi szabadkőműves páholyának a bírája és vezére. Feleségének halála halála után lelki nyugtalansága Istenhez vezette, 1924-ben katolikus vallásra tért, majd benedekrendi szerzetes lett. A teológia elvégzése után 57 éves korában pappá szentelték.

Japán feltűnő jóindulattal támogatja a katolikus vallást. Japánból hosszabb idő óta nagyon sűrűen vándorolnak ki japánok Dél-Brazíliába. Az eddig kivándoroltak száma meghaladja már a 140.000-et. Haveronkint kb. 10.000-rel emelkedik a kivándoroltak száma. A japán kormány szociális szempontból nagyon

örül annak, hogy az anyaország lakóssága ilyen módon kissé megritkul; s mindent elkövet, hogy a kivándorolt japánok felvegyék Brazília államvallását, a katolicizmust. Hogy a japán kormány mennyire támogatja a katolikus vallást, kiténik a következő eseményből is: Sapporóban (Japán) gyarmatiskolát tart ienn a kormány a kivándorlók számára. Sapporo a thüringiai ferenczrendiek missziójához tartozik. A kormány felszólította a ferenczrendi missziós pátereket, hogy az iskolában tartsa-

nak előadásokat a róm. kat. Egyháztól. A fiatal diákok nagy élvezettel hallgatják az előadásokat. S ha talán megtérések csak gyéren fordulnak is elő, az előadásoknak mégis óriási a hasznuk abból a szempontból, hogy a kivándorló diákok így előkészítve Braziliában a katolicizmussal szemben egészen más-képpen fognak viselkedni, mint ha csak ott ismerkednének meg a katolicizmussal. A lelkükbe hintett csira így előbb hozhat gyümölcsöt.

TÁRCA

A vérpadon

Irta: Vay János

De nem sokáig örülhetett neki. Az Arnó tulsó partján hosszú árnyék vált ki a sötét háttérből. Halk csobbanás. Világosan kivehető, hogy csónak indul odaátrol. Melinda az első pillanatban azt hitte, hogy a földre zuhan. De a féltés ott fogta. Szívzorongva leste, mikor köt ki. A csónak orra a partba ütközött és Emerigó magas alakja tűnt föl a partra. Kezében valamit tart, de nem fegyver, hanem az annyiszor látott édesszavú koboz. Emerigó el akart kerülni a torony irányából s a kastély másik szárnya felé vette útját. de e pillanatban olyan dolog történt, amely megállította az ifjú Falcónét és még másokat is. Egy hang csatant fel az éjszakában. Kissé remeggett, majd borúsán szárnyalt, kért, könyörgött, sírt, zokogott, búcsúzott, hívott és elűzött. Emerigó a szívéhez kapott, tudta, hogy Melindáé; a falhoz símult és várta a szöveget:

Szép holdsugár, szép holdsugár,
Valahol tudom, várnak már.
Valaki vár, hogy fényutat
Majd csillogó szemed mutat.

Valaki vár, hogy mint álom,
Szálljon röppenő sugáron,
Meg se álljon a szívemig,
Boldogságot rebejjen itt.

Most mintegy jajveszékélő, panaszos hangon folytatta:
De mégse szállj le holdsugár,
Kettős sírt látni jössz csupán.
Borisd be arcod és sirasd meg,
Hogy két szívet eltemetnek.

Mintha elvágták volna a húrt, vagy a szív repedt volna meg, kiáltó csend keletkezett. Emerigó egy pillanat alatt átlátott mindent. Vesze van. Keserű volt, hogy Melinda is boldogtalan, de édes, hogy híven kitarzott mellette. S a rögtönző kobzos leemelte nyakából a hangszer-számot s mielőtt a fekete alakok elbukkantak volna, érces hangon így énekel:

Aki hűséges, boldog az,
Ha halál lesz is, a tavasz
Szívére édes bú borul,
S két szíven egy sír domborúl.

Ó, szelid hold, hullasd széjjel
Fényed e bús édes éjjel.
Fényben hulljon könnyed árja
Boldogságunk sírhantjára.

Kemény mozdulattal megmarkolta a húrokat, de melótt folytathatta volna, őt állig felfegyverzett marcona harcos ugrott elő és rárohantak. Engedte magát megkötözni. De akkor merően rájuk tekintett és így szólt:

— Egy kobzos vándorénekesre támadtok ennyien?

— Ne alakoskodj Falcone lovag. Ha! Éjjeli zenét akartál adni a signorinának? Rég vártam ezt az alkalmat, végre kezünkbe kerültél.

— Nem tudom, ki vagy, de íruló bitang. Ha van még igazság a földön, felelsz ezekért a szavakért!

— Ki hallotta?

— Négy ember is!

Harsány kacagás fogadta. Majd durván közrefogták. A felvonó híd leeresztve várt. Megcsikordultak a csigák, a láncok zörögtek. Feldöbörgött a várba. A börtöntoronyban egy jajkiáltás hallatszott, aztán csend borult a várra és az egész vidékre.

IV.

Aki látott valaha földalatti börtönt, az elképzeli, mennyi vér, átok, kín tapadt azokhoz. Az egyben elképzeli azt is, mit érzett Emerigó, mikor az ajtó bezárult mögötte. Legelőször a kétségbeesés gondolata kísértette meg. Háromszoros vasajtók, lakaolva, láncolva, előtte örök. Nem örültség-e egyáltalán még szabadulásra gondolni? Igaz, van egy könyöknyi abakocska, de háromszoros falbaépített vasrácszat zárja el a kijárási lehetőségét is. A várat körülvevő mély szakadékos árok egyik oldalába nyílt az ablak. Miért is mindezt végig gondolni? Dacosan nekítámaszko-

dott a falnak. Egy kis vakolat lehullott. Nedvesség csillant meg. Összeborzongott. Mindig jobban kereste képzelete a lehetőséget a lehetetlenel. Valami zajt hallott. Hosszú ideig kínlódott, hogy szinte a láz verte ki. Egy ideig csendesség. Mint soha nem képzelt és most mégis előtte álló titkos világ hangja volna.

— Igen, tudom, hadarta, átkok szólnak a falakból, agyongyötört ártatlanok jajait itták e véres falak s most ez kel életre; mintha húrjai volnának e börtönnek és a kétségbeesés titkos keze eljátszaná véres dalait, valahányszor újrab lép átkozott földjére

De nem is az volt. Kint borulat van talán, vihar, hiszen fénycsóvák világítanak be egy-egy pillanatra s majd reszketető dörgés rohan nyomában, mintha a fény gyorsan száguldó lovasát akarná utólni. Lassanként érezte, hogy a nedves földre dől. Ágy nem volt. A gonoszak, a holnap kivégzendők börtöne ez. Ujabb csaták, titkos hatalmak elvuló hada, majd újra csend. Éj van-e vagy reggel? Ki tudja.

De nem sokáig kellett várnia a rémes éjszaka után. Négy nehéz, fegyveres kísért fel a kemény kőlépcsőkön. Szótlanul lépkedtek. Egy magas ajtó előtt állottak meg. Az ajtófélfá fölé a kereszt jele volt. Minden arra mutatott, hogy a kápolnába vezetik. Mily nagy volt azonban meglepetése, mikor nyílt az ajtó és — Melindát kísérték ki. Ha tudta volna, miért járt benn, mit kérdeztek tőle és mit vallott! Megdöbbenésében majd felkiáltott. A négy marocna csatlós azonban keményen közrevette, láncát szorosabbra fogta. Az egyik végül hatalmas lökéssel a terembe lódította. A csúcsíves templomkápolna minden szépsége hiányzott. A közepén riktott a kiáltó ürességtől a leterített asztal, amely most fekete volt. A homályos világosságot gyertyák lobogó fénye erősítette. (Folytatjuk)

26. **Péntek.** Zefirin vf. Délután 2 órától ostyasütés a III. rendi otthonban.

27. **Szombat.** Kajazanti József. Délután 3 órákor litánia.

28. **Vasárnap.** Ünnepi rend. Délután 3 órákor litánia.

29. **Hétfő.** K. János fejevt. Reggel fél 6 órákor indul a zarándoklat Mária-Gyűdre. Délután 2 órától ostyasütés a III. rendi otthonban.

30. **Kedd.** Lim. Róza sz. Dél előtt 10 órákor Szent Antal-mise. Este 6 órákor szentbeszéd és Szent Antal-ajtatóság. 3-ik kedd.

31. **Szerda.** Rajmund hv. Este fél 11 órákor érkezik vissza a zarándoklat Mária-Gyűdről.

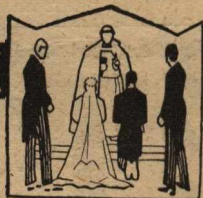
Felelős szerkesztő és kiadó:

P. Schneider Vencel plébános.

ANYAKÖNYVI HIREK

1932 június 27-től július 24-ig

Kereszteltek: Kusz István és Bezdán Veronka gyermeke: Olga Veronika; Farkas Antal és Bózsó Ilona gyermeke: Julia; Sziucs Antal és Bozóki Piroska gyermeke: Piroska; Ábrahám Ferenc és Vécsernyés Etel gyermeke: Ananka; Fehér Julia gyermeke: Béla Sándor; Nógrádi Mihály és Sipos Mária gyermeke: Mihály; Széj István és Széj Etelka gyermeke: Etelka Anna; Víg István és Ábrahám Ananka gyermeke: István Sándor; Váczi Mária gyermeke: József; Csamangó József és Farkas Etel gyermeke: István; Sziucs János és Huszta Mária gyermeke: István; Király György és Katona Ilona gyermeke: Ilona; Márki Sándor és Kovács Julia gyermeke: Ilona; Csányi Ferenc és Tanács Éva gyermeke: Ilona Éva.

Házasságot kötöttek: Engi Imre és Börcsök Rózália.; Jánosi János és Kocsmár Ilona; Szécsi János és Barna Irén; Sári Mátyás és Dobó Etelka; Ósi Árpád és Molnár Ibolya.

Meghaltak: Mózes Jolán 47 éves, sz. e.; Kószó Etel 11 éves, sz. e.; Medveczki Kukla Sándor 47 éves, sz. e.; Csonka Veron 66 éves, sz. e.; Borsos Sándor 68 éves, hirtelen halál; Kónya István 84 éves, sz. e.; Kálmán Ilona 21 éves, sz. e.; Szabó Máté 71 éves, sz. e.; Szekeres Klára 56 éves, sz. e.; Csamangó Ananka 22 éves, sz. e.; Császár Piros 49 éves, sz. e.; Trompak Mária 59 éves, öngyilkos; Kovács József 51 éves, sz. e.; Mészáros István 43 éves, sz. e.

Rövidítések: sz. e. = szentségekkel ellátva, sz. n. = szentségek nélkül.

FIGYELEM! Úri szabóságunkat megnyitottuk **Petőfi Sándor** sugárut 67. szám alatt, ahol mérték utáni fazon ruhákat pontosan készítünk, ugyszintén vasalást és javítást jutányos árban vállalunk. — Tisztelettel kérjük a nagydemü közönség szives pártfogását.

VISKY és LÁSZLÓ uri szabók.

Törv
védve „**VULKAN**“ TŰZHELYEKET gyárt, szállit
és javit
mélyen leszállított ár-
ban felelősség mellett **FEJŐS** tűzhelyüzeme Szentháromság-utca 46.

Már 22 pengőért is jó tűzhely kapható

Novák Julia
Mélt.
Nagys.

**Baranyai Károlyné,
Hatvan, Mészáros u. 24.**

urnak
urnónek

**Elsőrendű hizott
marha-, borju-és
sertéshusok**

Móro Károly

mészáros és hentesnél min-
dig kaphatók.

Tel: 26-99. **SZEGED,**
Vaspálya-utca 6.

Kövecz Antal rádió-, villanszerelési vállalata
Szeged, Faragó-u. 15. (Déliab- u. sarok)

Csillárok, rádió- és villamossági anyagok, motorok, dinamók, izzólámpák,
vasalók, főzőlapok, thermofonok, gramofonok eladása és javítása.

Rádió- és villanszerelést
legolcsóbban vállal!

Akkumulátorok szakszertü
javítása és töltése!

Saját érdekében győződ
jön meg olcsó áraitmról!

Tűzifa szükségletét hasábos, tuskózott
és vágott állapotban,
valamint legjobb porosz szén prima minőségben,
legjutányosabban szállítva

V Ö R E K I fetelepén
(Rákóczi-utca 20.) beszerezheti. — Telefon 28-79.

Figyelem! Alsóváros legelőnyösebb **Figyelem!**

borbély- és fodrászterme.

Beretválás és hajvágás pontos és olcsó árban, iskolás fiúk és leánykák
hajvágására különös gondot fordítok. Mindenféle hajvágások.
Kifésült női haját bekötésre olcsón vállalom.
Havi előfizetésnél és bérletjegyénél nagy kedvezmény.

Szives párt- fogást kér: **Matuska József** fodrász,
Földmivesu 1. sz.

Mész, cement,
olaj raktár.

Száraz, hasábos, tuskózott és vágott tűzifa!

Mindennemű fűszer-, termény-, csemegeárúk legolcsóbb
bevásárlási forrása a **Petőfi-sugaruti „HANGYA”**
Szövetkezet. Telefon 16-75.

Minden árut kívánatra házhoz szállítunk!

Naponta friss
pörkölt kávé.

Tudatom a n. é. közönséggel, hogy temetések olyan jutányo-
san vállalom, ami a mai nehéz viszonyoknak megfelel. — Sirkoszoruk
a legolcsóbban kaphatók.
Szives pártfogást kér: **Csobanov Dániel** temetkezési vál-
lalkozó Szeged.
Takaréktár-u. 2. — Telefon 22-88.